

Черношипа ветрушка *Falco tinnunculus*

Описание на вида

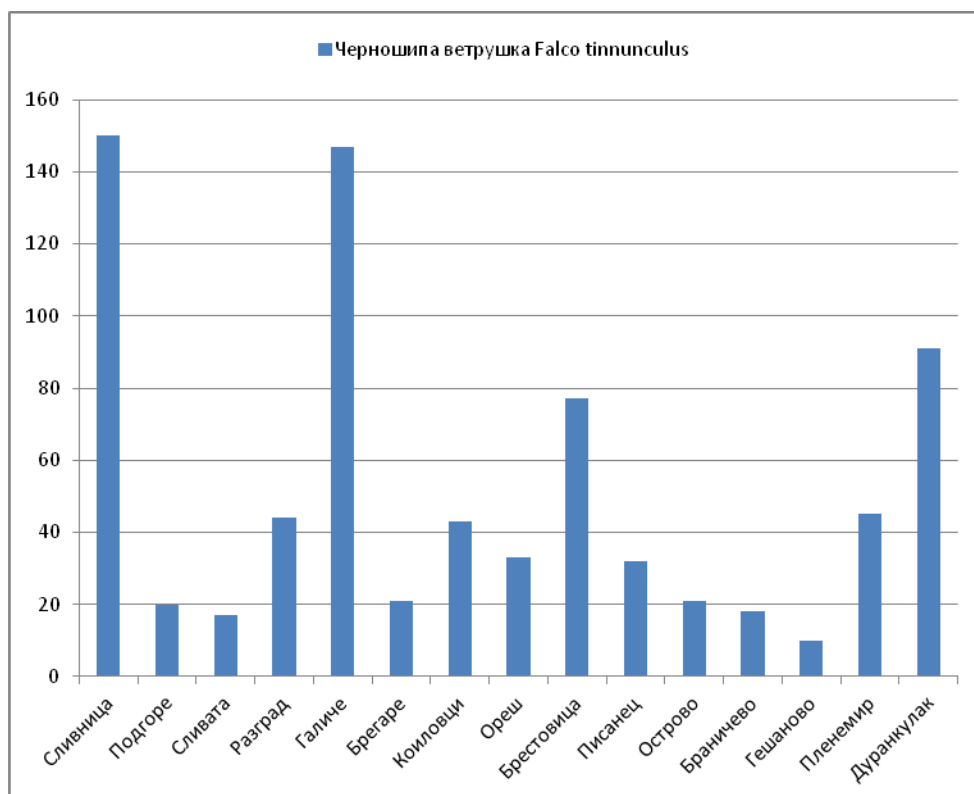
Гнездящ, мигриращ и зимуващ у нас вид. Лети по единично. Високо летящите птици и тези, които са отдалечени на по-голямо разстояние от 100-150 м от наблюдаващия, остават нерегистрирани. Друга особеност е, че освен мигрантите, местните птици биват преброявани при ежедневните си хранителни прелети. По-този начин една част от записаните птици вероятно не са от мигриращите през нашата страна.

Визуално проучване на дневната миграция

Численост и фронт на миграцията през Северна България

По време на есенната миграция 2011 г. са установени да прелитат 769 индивида, като всички са наблюдавани на постоянните наблюдателни точки. Установената численост е 1,5 пъти по-голяма отколкото известната прелитаща популация на вида по западно-черноморския прелетен път Виа Понтика. Това е се обяснява с факта, че по-

голямата част от регистрираните мигриращи керкенеци са преминали през западната и централната част на проучвания район, извън проучената част на миграционния път. Керкенецът е наблюдаван да мигрира на всички наблюдателни точки, като при Сливница (в Софийското поле) и в района на Галиче (Дунавската равнина) са установени най-голям брой птици, а най-малко - при Гешаново (Западна Добруджа). Като цяло масов прелет на черношипа ветрушка се наблюдава в най-западната част на проучвания район – Софийското поле и Централна и Източна Дунавска равнина (Галиче и Брестовица).

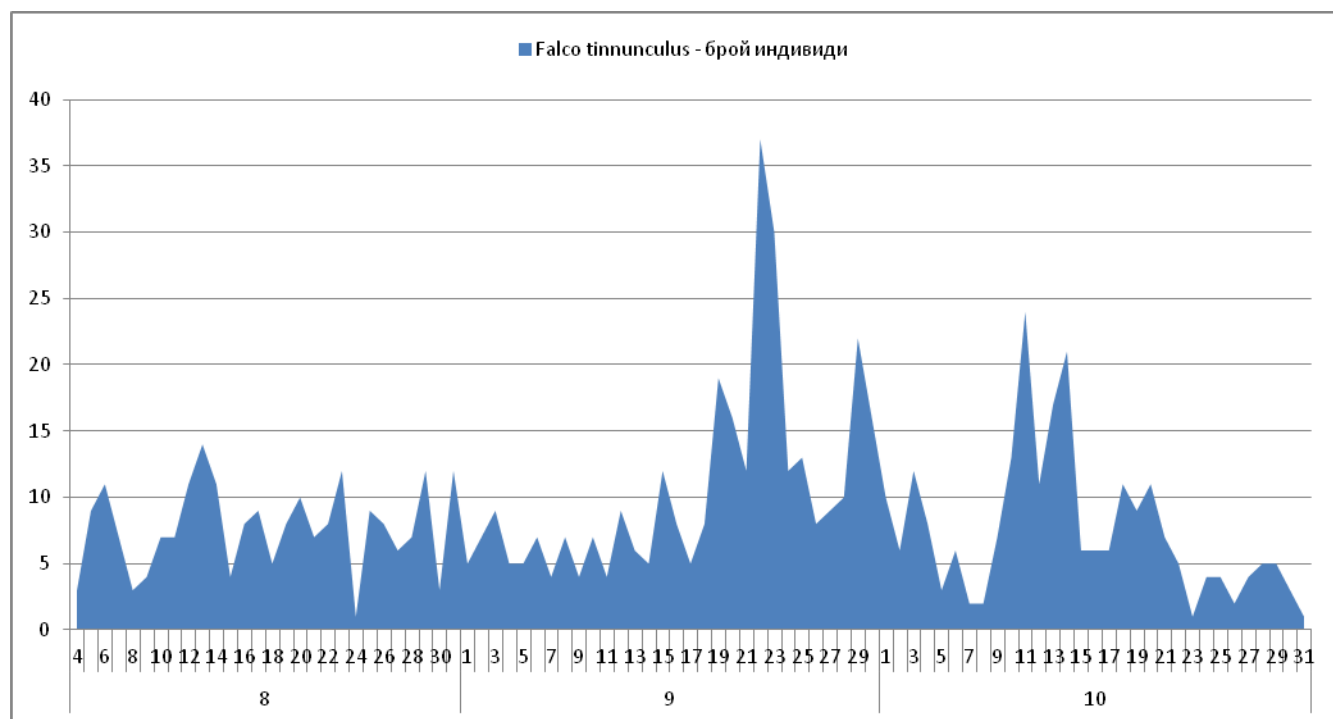
Фигура 107. Фронт на миграцията на керкенеца през Северна България през есента на 2011г.

Интензивност и динамика на прелета на вида в периода на изследването

Сезонна динамика

Прелетът на черношипата ветрушка е относително постоянен през целия миграционен сезон с по-силно изразена интензивност през втората половина на септември и в средата на октомври. Основната част от мигриращите керкенеци са преминали над района на проучване през септември – 321 индивида. През август са преминали 216, а през октомври – 232 индивида. Най-рано керкенеци са регистрирани на наблюдателните точки Браничево (1 индивид), Брестовица (2 индивида) и Разград (1 индивид) на 5.8.2011 г., а най-късно са наблюдавани на 31.10.2011 г. – 1 птици на наблюдателната точка При Острово. Максимална дневна численост е отчетена на 22.9.2011 г. на

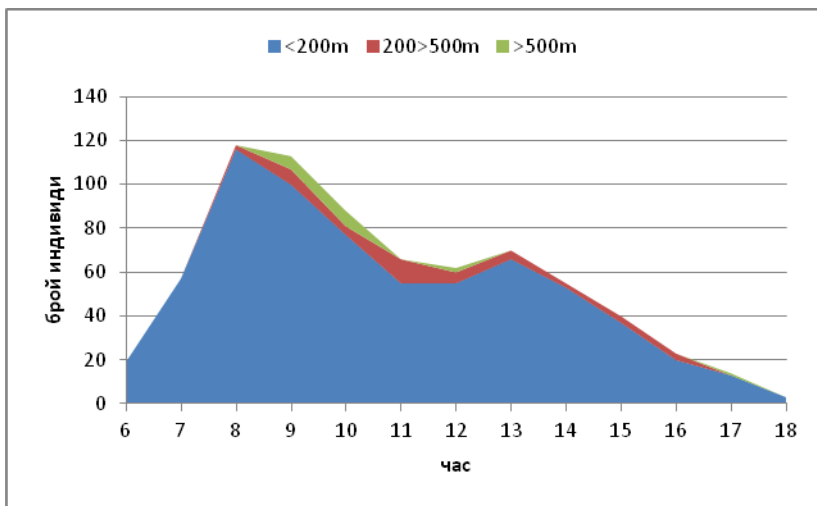
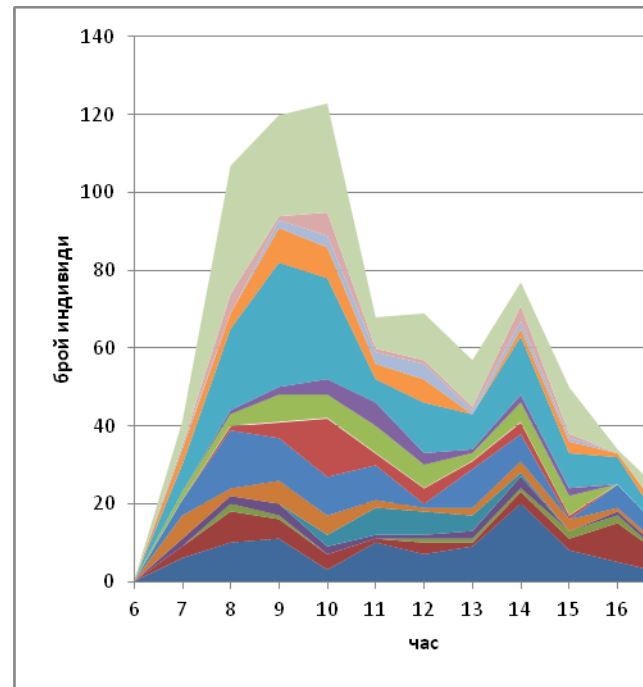
наблюдателната точка при град Сливница – 26 индивида. Общата максимална дневна численост за целия район на проучване е регистрирана на същата дата, когато общо през всички наблюдателни точки са преминали 37 индивида.

Фигура 108. Сезонна динамика на прелета на черношипата ветрушка през есента на 2011 г.

Дневна динамика

На базата на наблюденията на черношипата ветрушка на всички 15 наблюдателни точки може да се заключи, че най-голям брой птици прелитат изследвания район на Северна България в периода между 8 и 10 ч., като около 14ч. също се наблюдава нарастване в броя на мигриращите индивиди. Почти на всички наблюдателни точки видът мигрира от ранните сутрешни часове до късните следобедни часове.

Независимо от времето през деня най-много птици летят на височина под 200м. На височина над 200 м са наблюдавани малък брой птици, в периода между 8 и 13 ч.

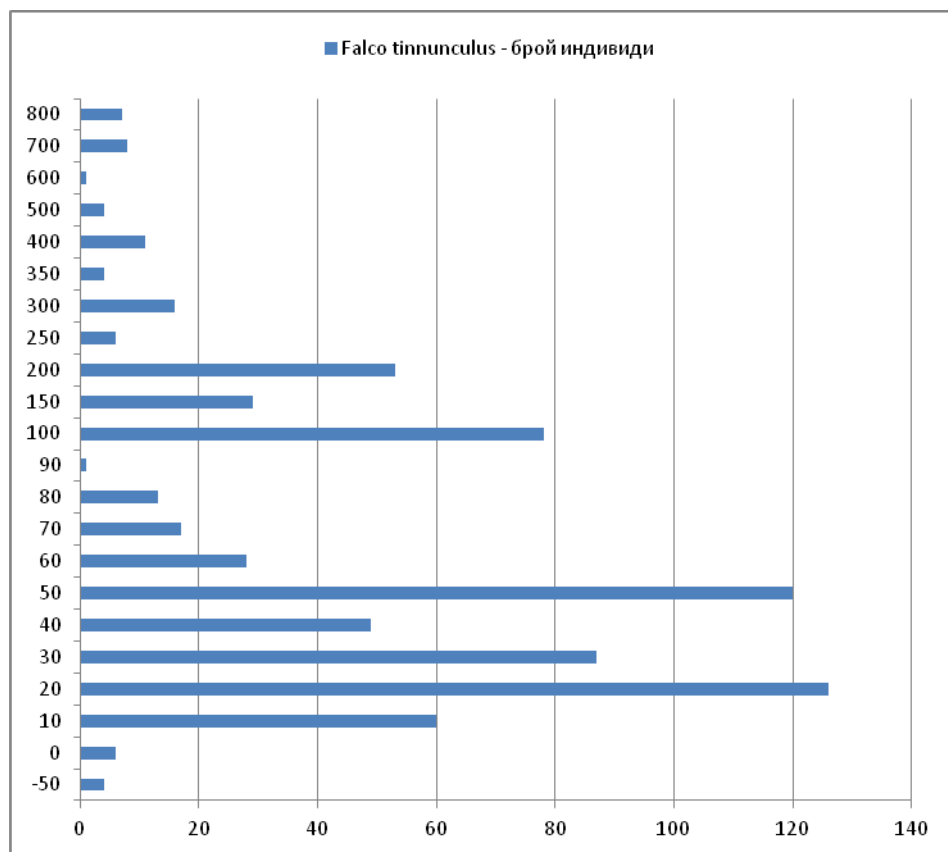
Фигура 109. Връзка между дневната динамика на прелета на черношипата ветрушка и височината на полета по време на есенна миграция 2011 г.

Височинно разпределение на прелитащите реещи птици

По време на есенната миграция 2011 г. в Северна България ченошипите ветрушки са наблюдавани да прелитат на височина от - 50 м (под нивото на една от наблюдателните точки) до 800 м, като най-много птици прелитат на височина около 20 м и 50 м. (фигура 110). На практика само 2% от керкенезите са прелетели на височина над 500 м, 6% - на височина между 200 и 500 м и 92% - на височина под 200 м.

Миграционни потоци

Направленията в прелета на черношипата ветрушка са много разнообразни на повечето наблюдателни точки. Все пак основното направление се запазва север – юг. На наблюдателната точка при град Сливница, където са прелетели най-много керкенези, най-голям брой птици са прелетели в направление югоизток, но голяма част от останалите птици се прелетели в направленията юг, югозапад и изток.

Фигура 110. Височина на полета при черношипата ветрушка по време на есенната миграция 2011 г.